תחנות יום שלישי 19.12.17

נחל ערבה- דרך החווארים ומצפה השלום

חקלאי הערבה

יספרו לנו על מאבקם להיות חקלאים בישראל. כתבה בהמשך

נשים עושות שלום

תנועת "נשים עושות שלום" מקיימת פעילויות-שטח והסברה ברחבי הארץ, כדי להרחיב ולהעמיק את ההבנה בנושא הסכם מדיני, וכדי לצרף עוד נשים וגברים לתנועה, כמו חוגי בית, מפגשי שיח והרצאות. התנועה גם פועלת להפעלת לחץ ישיר, תקשורתי וציבורי, על מקבלי ההחלטות המדיניות, על-ידי עמידה בצמתים, השתתפות בכנסים, הפגנות וצעדות.

נתן

הקואליציה הישראלית לסיוע הומניטארי בינלאומי הוקמה להנצחת פועלו ומורשתו השליחותית והערכית של אייבי נתן, אבי ומייסד תנועת ההתנדבות ההומניטארית הישראלית. נתן מהווה פלטפורמה משותפת של ארגוני סיוע הומניטאריים ישראלים, מוסדות הכשרה בינלאומיים וארגוני חברה אזרחית הפועלים במשותף לסייע לקהילות ולמדינות הנקלעות למשבר הומניטארי בעקבות אסונות טבע ומשברים מעשי אדם.

תג מאיר

"**תג מאיר:** אור במקום טרור "הוא ארגון ישראלי שהוקם בדצמבר 2011 היוצא נגד עבירות שמבצעים יהודים נגד ערבים הידועות כאירועי תג מחיר .יו"ר הפורום הוא ד"ר גדי גבריהו, אביו של אבנר גבריהו, מראשי תנועת "שוברים שתיקה". לטענת הארגון ישנם עשרות ארגונים שונים שהביעו תמיכה והזדהות עם מטרות הארגון ופעולותיו וחלקם אף השתתפו או לוקחים חלק בפעילויות אלה מעת לעת.

מטרות הארגון: למגר את התופעות הפסולות של פשעי שנאה וגזענות. רוצים לחיות במדינה בה לא מחוללים מסגד או כנסייה פעם בחודשיים, מדינה בה מורות ערביות יכולות להסתובב ללא פגע ברחובות ירושלים, מדינה בה פועלי ניקיון ערבים אינם מוכים עד אובדן הכרה, ומדינה בה חפים מפשע לא סופגים בקבוקי תבערה ואבנים על רכביהם[1]". הארגון הוקם בחג החנוכה ,תשע"ב) תחילת דצמבר ,(2011 והחל בעצרות במקומות שבהם אירעו פעולות "תג מחיר."

מפעולות הארגון:
ביקורים ביישובים שבהם התרחשו אירועי "תג מחיר"
אירוע תמיכה במנזר המצלבה בירושלים ,לאחר שבמקום רוססו כתובות "תג מחיר".
ביקור בכפר עכברה שליד צפת ,שם הוצתו ארבע מכוניות ורוססה כתובת "אל תגעו לנו בבנות - תג מחיר".
הפגנה ביישוב אבו גוש, בעקבות ניקוב צמיגיהן של 28 מכוניות שלווה בכתובת "גזענות או התבוללות" ו"ערבים החוצה."
הפגנה נגד הרב שמואל אליהו ,מועמד לתפקיד הרב הראשי לישראל, בשל דבריו השנויים במחלוקת נגד ערביי ישראל.

<u>יריד שנת שירות</u> – שימו לב – יש להניח כי מרבית התחנות הרשומות מטה תתקיימנה. עם זאת, יש להביא בחשבון כי יתקיימו שינויים.

- השומר הצעיר- מסלול שח"ק
- כפר הנוער ויצו הדסים
- החלוץ
- גרעין במעגל
- בית אקשטיין אור עקיבא
- הנוער העובד והלומד
- טוקאייר
- גרעין צמרת
- מוסד שקמה
- עדן
- רשות הטבע והגנים
- קבוץ סמר
- קומונת נעמן
- בית השנטי
- כיתות נווה
- תנועת המכבי הצעיר
- עמותת עמיחי
- פנימיית עציון בית אקשטיין
- חווה ואדם
- בית אלישע
- מכינה
- כפר רפאל
- מכינה קדצ ארז כנרת
- השומר החדש מנהיגות במצפים
- מכינת ארזי הגליל
- קומונת בית אקשטיין אור עקיבא
- נווה אייח
- "מנהיגות בחוות" ארגון הנוער של השומר החדש
- כפר נהר הירדן
- ניצנה מרכז הדרכה
- ניצנה - מחלקת הדרכה
- צמרת
- קיבוץ לוטן
- השומר החדש מנהיגות במצפים
- בינ"ה התנועה ליהדות חברתית

חקלאות בערבה – כתבה בנושא

רקע למפגש עם חקלאי האזור

חיי העגבנייה כמשל לחקלאות הישראלית

ד"ר אייל בלום, ראש המועצה האזורית ערבה תיכונה

מחיר העגבנייה כמשל

מחירי העגבנייה שראינו בקיץ האחרון, הם לא מקריים, בתנאים הקיימים מחיר הירקות רק ימשיך לעלות בשנים הקרובות. זו תוצאה של מדיניות ממשלות ישראל בשנים האחרונות, מדיניות שמטרתה להפוך את החקלאות לשוק חופשי קפיטליסטי לא מווסת וללא ראיה כוללת. התוצאה הישירה של מדיניות זו היא תהליך של הצטמצמות המגזר החקלאי וסגירתם של משקים חקלאיים רבים. תקצר היריעה מלעסוק במשמעויות האישיות הקשות שיש לתהליך זה, די אם אומר שבכל אחד מהמשקים שנסגרו מדובר בטרגדיה של משפחות חקלאיות שזהו מטה לחמן, דרך חייהן וזהותן כבר עשרות שנים. זה כואב. זה אכזרי וזה מאוד אישי אבל תוצאותיו של תהליך זה נוגעת לכולם. לסגירת משקים חקלאיים השפעה ישירה על הצרכן הישראלי ועל מחיר הסלט שלו. אפשר להרחיק מספר שעות טיסה ולהגיע למדפי הסופר באירופה ובארצות הברית ולגלות מה מחירו של פלפל בודד. זהו מחיר יקר בעשרות אחוזים מזה שאנחנו מכירים היום בישראל, וזו תוצאה ישירה של ירידה במספר המגדלים המקומיים והתבססות הולכת וגוברת על סחורה מיובאת ויקרה. אם המשק הישראלי לא יתעורר, לא רחוק היום שזו תהיה המציאות גם פה, בישראל.

אז מה צריך לעשות כדי שאפשר יהיה לקנות עגבניות (בלי לקחת משכנתא)?

חוק המספרים קובע כי ככל שמספר המגדלים קטן, ההיצע יורד, התחרות יורדת, המחיר עולה והלקוח משלם מחיר גבוה על מוצר שמצוי בחסר. העגבנייה הישראלית היא דוגמה מובהקת לתהליך המסוכן הזה, תהליך, שברוב ימות השנה נסתר מעיניי הצרכן הישראלי, אך פוגש אותו במקרי קיצון כמו שראינו בספטמבר האחרון. אם המגמה המסוכנת של התכווצות מספר החקלאים בישראל תמשך, המצב רק יחריף. המשמעות של כמות חקלאים הולכת ופוחתת באופן דרסטי בשנים האחרונות, היא שאם אנחנו רוצים שיהיה לנו מוצרי מזון מהחקלאות, אנחנו צריכים לייצר כמות גדולה יותר מהצריכה הנדרשת בשוק המקומי, ובכדי לעשות כך, על המדינה להבטיח, שהחקלאים לא יפסידו גם כשיש עודף תוצרת בשווקים.

להיות חקלאי.

החקלאים בארץ מייצרים את כל המזון שאנחנו צורכים: ירקות, פירות, שורשים, גרעינים, ביצים, חלב, דגים ובשר. חקלאות מקומית היא תנאי לכך שתהייה אספקת מזון טרי, במחירים סבירים.

גידול של תוצרת חקלאית הוא תהליך התלוי במשתנים רבים. לצורך השוואה אפשר להתייחס לתהליך הנדרש כדי לייצר חולצה- עלינו להגדיר כמות וקצב ייצור עבור מערך ייצור ממוכן ובהתאם לכך תיוצר כמות החולצות שהגדרנו מראש. לא כך המצב בעגבנייה, שהיא לצורך העניין כרגע מייצגת של כל התוצרת החקלאית.כדי שאנחנו, החקלאים, נצליח להביא למדפים בסופר או בשוק את העגבנייה במחירים סבירים, באיכות טובה, בכמות מספקת, אנחנו זקוקים למעורבותם של גורמים משתנים, של כוחות עליונים. צריך לקוות שמזג האוויר בקיץ לא יהיה חם מידי, ובחורף לא קר מידי, שגשמים ירדו, אבל במידה, (גשמים רבים מדי יגרמו להתפתחות של מחלות ולנזקים בגידול העגבנייה). זהו איזון עדין שחייב להישמר. לאחר שכל הכוחות העליונים וכל חוכמת הגידול והידע של החקלאי עומדים לצידו, עליו להתפלל לכוחות השוק ולקוות שאף רשת שיווק לא תחליט לעשות עליו סיבוב ולהיכנס למבצע "מטורף" ותתחיל למכור עגבנייה בשקל.

טועה מי שחושב שענף החקלאות מתמצה בשתילה, השקיה וקטיף. בישראל 2015 לא מספיק להיות חקלאי טוב וחרוץ. ענף החקלאות והכלכלה המודרנית דורשים מהחקלאי יכולת ניהול סיכונים משוכללת שלא תמיד מצויה בידו. בעבר היו לו לחקלאי מספר גופים ומנגנונים שהיו לו לעזר, בין הגופים האלו נכללה גם חברת אגרסקו,

פעילותה של אגרסקו הביאה לכך שהתוצרת החקלאית הישראלית הייתה מותג של איכות, מותג מבוקש שאפשר לחקלאות הישראלית לייצא את התוצרת שלה לשווקים בחו"ל. סגירתה של אגרסקו והיחלשותם של המנגנונים המאפשרים תכנון וויסות תוצרת חקלאית לשווקים המקומיים והבינלאומיים, הפחיתו את מעמד החקלאי בשרשרת הערך של התוצרת החקלאית והגבירו את תנאי חוסר הוודאות שבהם הוא פועל.

בשנים האחרונות נוצרה שחיקה מסוכנת במעמד החקלאים, שחיקה שפגעה בחוסן הכלכלי שלהם וביכולתם להמשיך ולשמר את העסק המשפחתי ולשמור על ערכם ומקומם כמגזר ייצרני. חוסר הוודאות בפניו ניצב משק חקלאי ממוצע בישראל בפתח עונת גידולים משול לשולחן הרולטה בקזינו. בתהליך של שחיקה מתמדת, כאשר המדינה נסוגה בעקביות מאחריותה כלפי הייצור החקלאי, כלפי המשק החקלאי, נשאר החקלאי הבודד לבדו בחזית הייצור, השיווק, וניהול בתוך אין סוף משתנים ואיומים.

חקלאות והחיים בערבה

לערבה יתרונות מובהקים לגידולים חקלאיים, חורף חם ויבש יחסית לשאר האזורים בארץ ובעולם, תנאים המאפשרים לנו לייצר תוצרת חקלאית איכותית לאורך כל החורף, תוצרת שברובה מיוצאת לאירופה, לצד השוק המקומי.

תהליך של סגירת משקים חקלאיים מתרחשת גם בערבה, ממצב של כ- 90% חקלאים פעילים לפני עשור, אנחנו במצב של כ- 65% חקלאים פעילים..

מה צופן העתיד

לנוכח השינויים שחווה המגזר החקלאי ולאור השאיפה שלנו בערבה ליצור מהלכים של צמיחה והתפתחות כאזור שיכול לתת מענה של איכות חיים וקידום של יזמות בתחומים של חקלאות, מחקר, חינוך ותיירות ולהיות מוקד משיכה למשפחות חדשות, גיבשנו במועצה האזורית ערבה תיכונה במהלך השנה האחרונה, תכנית רב שנתית מקיפה להפיכת הערבה לאזור עדיפות לאומית בהשקעות מדינה. התכנית מניחה מפת דרכים אסטרטגית לחיזוק חבל הערבה וההתיישבות. לצד מפת דרכים זו, הערבה פותחת את שעריה למתיישבים חדשים שתחום עיסוקם אינו חקלאי. בחודשים האחרונים התחלנו בשיווק מגרשים לבניה במושבים עין יהב וחצבה וביישוב הקהילתי ספיר. שיווק המגרשים מאפשר לנו להזרים "דם חדש" לערבה ולייצר תמהיל כלכלי וחברתי חדש. אנחנו לא מוותרים על החקלאות אך מובילים לשינוי שהוא חברתי וכלכלי רחב יותר שיאפשר לערבה להתחזק ולהתבסס. ההתעניינות הרבה של זוגות ומשפחות צעירות במעבר לערבה, לא רק מעודדת, אלא מוכיחה כי הערבה, כמותג, כדרך חיים וכרעיון מציעה אלטרנטיבה שפויה לרבים המחפשים אפשרויות חדשות במחירים ברי השגה המאפשרים סגנון חיים שפוי ואיכות חיים גבוהה להם ולילדיהם. בשורה התחתונה אני רואה את המציאות בערבה כחלק מתהליך של שינוי שיביא בסופו להתפתחות ולהמשך החיים הקהילתיים והחקלאים האיכותיים בערבה.